

י"ח סיון ה'תשע"ה 4.6.15

מגזין מס' 332

שבת פרשת בהעלותך

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

המגזין מוקדש לעילוי נשמת בנימין בן משה ורחל

החייב כספך

יציאת מצרים ברוחניות – חלק ג' נטילת אחריות כאן ועכשיו

תמליל מעובד מתוך שיעורי הרב קלב

הנביא פונה בשם ה' אל כל בן ובת ישראל שבכל דור ודור להזכירם אודות נחיצות ומעלת עבודת החינוך העצמי, באומרו "זכרתי לך (כנסת ישראל) חסד נעוריך, לכתך אחרי במדבר" - "אחרי", לשון אחוריים - הלא הוא מסע התבגרותו הנפשית של האדם, שסימנה נטילת אחריות על חייו, היא נכונותו להתייגע (בעבודה שעיקרה היפך טבעו ונטיותיו הילדותיות) לשפר על כל פנים את הנהגתו בפועל...

"חסד נעוריך", לשון נעורים וימי בחרות - הלא היא מעלת העבודה בהווה. וכדברי הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו שאמר פעם אשר כל אדם, בכל יום מימי חייו, הוא בו זמנית גם זקן וגם צעיר. שכן, ביחס לימים שכבר עברו - הרי הוא כבר זקן, ואילו בנוגע לימים שעתידיים לבוא - הרי עדיין צעיר הוא. ונמצא, שההווה של היום, בכל גיל וגיל, הוא בבחינת 'ימי הנעורים' לגבי יום המחר... וכדווקו של הרבי מקוצק על הפסוק "כחיצים ביד גיבור כן בני הנעורים" - 'ככל שימתח בן הנעורים את 'קשת' יגיעתו בהווה, כן ירחיקו לכת 'חיציו' הישגיו בעתיד'...

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:00 במושב חמד שבמרכז הארץ. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com

התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:30) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

מי אני באמת?

הקרב על משמעות חיי

כל אחד בילדותו חווה כל מיני רגעים משפילים, שבהם עשה מעשי קונדס טיפשיים של ילד, ואפילו בייש את עצמו (כמשל הילד הקטן המרטיב את מכנסיו). אולם איזו השלכה נותרה למעשים אלו על חיינו כעת? האם הוא מרגיש שהוא עדיין ילד ששייך לאותם מעשים? הרי כשכל אחד מאתנו נזכר במעשיו הילדותיים, שהתרחשו כשהיה חסר דעת, יודע הוא בפשטות כי הילד של אותם ימים אינו באמת אני, כפי שאני היום. היסטורית, וודאי אני הוא שעשיתי זאת כשהייתי ילד, אבל מנטלית עשה זאת מישהו אחר לגמרי... כבר מזמן אינני נמצא שם מבחינה נפשית. זהו בדיוק ענינו של "הבינוני" של ספר "התניא": הבינוני חי את חיינו מתאים לעכשיו. כרגע הוא חי בתודעה שאין בה מקום לנפילות בפועל. ועל כן, כמו שהוא עכשיו, בינוני, הרי שמעולם לא עבר עבירה (ומה שבעברו עבר עבירות, הוא משום שאז לא היה במדרגת הבינוני ובמילא לא היתה מופרכת אצלו הנפילה בפועל), ולעולם גם לא יעבור (כי באם יעבור, יהא זה מפני שנפל ממדרגת הבינוני). הבינוני אינו בוחן את מעשיו מזווית הראייה ההיסטורית כי אם מזו שבהווה, ועכשיו הוא אדם אחר מבחינה מנטלית.

לגעת בחיים עכשיו

גיבור ספר "התניא" – ספר היסוד של תורת החסידות – נקרא "הבינוני". הוא חי בזמן 'בינוני' – בהווה. אין הוא מחטט בעבר ואינו מלקה את עצמו על מעשים שעשה פעם, עיקר עניינו לחיות את המציאות

המתחדשת כל רגע. כי כל רגע הוא חידוש גמור, שלא היה ולא יהיה עוד פעם. בכל רגע נתון מתחולל בתוך כל אדם מאבק על משמעות חיינו, קרב איתנים על הזדהותו. והבינוני הוא זה שמנצח בקרב (בכל הקשור למעשים בפועל) בהגבירו כעת את "הנפש הא-לוהית" על "הנפש הבהמית".

לחיות גאולה

הרבי מליובאוויטש לימד אותנו שכך ממש צריכים ויכולים אנו לחיות בכל רגע את ענין הגאולה – להשכין בעצמנו ובסביבתנו תודעה של גאולה בתוך המציאות הגלוית. עלינו לבנות בתוכנו 'מרחב עצמי' של חירות עכשווית הנושמת ומנשימה אוויר איכותי וטוב יותר. כל הנסיבות ומצבי הרוח (מבית ומחוץ) שמזמנת לי ההשגחה העליונה הינם בעצם חומר הגלם שאותו עלי להמתיק, והכל תלוי בשינוי זווית הראייה. וזהו שמודגש בתורת החסידות – אין לי 'אשמים'! שאיפתו של הבינוני היא השגת ההתמקדות בחינוך עצמו; ופשוט שזה עובד גם בנוגע להשפעה על הזולת – כי אין לך דבר יותר חזק מדוגמא חיה. חיינו צריכים להיות מסכת אחת של חתירה לשלימות שאין בה קנאה, שנאה ותחרות. כל מעיינינו צריכים להיות נתונים לעבודתנו, שאינה אלא דביקות בשליחות חיים לגלות בתוך חיי היומיום והשגרה את האור הא-לוהי של הכוחות הכמוסים שבתוך כל אחד ואחת מאתנו.

להפוך את הרע מרכבה לטוב

"הנפש הבהמית" היא הצד האינטרסנטי בתוכי, שפועל על פי מה שכדאי ומה ש"בא לי". בחסידות

ה'עכשוויסט' שרוכש ומתרגל את הכלים שמעניק ספר התניא, בעזרתם מתגבר ומנצח הוא בהווה בכל הנוגע לפועל. ובאשר תהליך השיבה לעצמי – 'חלק אלוקה ממעל' – ענינו הליכה ושיבה אל האין סוף, הרי שעבודת התשובה לעולם אינה 'נגמרת'. זוהי הליכה אינסופית מחיל אל חיל, מדרגת תשובה אחת לזו הנעלית ממנה וכו' עד אין סוף.

דע את מקומך

אחת הנטיות ההרסניות באדם היא הגישה של 'או הכל – או לא כלום' – או שאני צדיק גמור או רשע. "הבינוני" הוא האדם שאינו מרמה את עצמו בידועו עד כמה רחוק הוא מדמות הצדיק. ובהכירו את מקומו האמיתי, מוריד הוא את רף הציפיות ולכן אינו נשבר. ספר 'התניא' מלמד כי עלינו לעבוד עבודתינו לפי ערכנו, 'בגודל טבעי'. עלי לעשות 'הכי טוב במה יש' – את הטוב ביותר בהתאם למעמדי ומצבי בהווה על תכונותי הטובות ועל ה'שריטות', ובתוך נסיבות חיי כמות שהן. עבודת מאסף היא זו, במגמת צמיחה מתמדת... בכל יום להיות מעט טוב יותר ממני אתמול – לא מושלם, אך בכיוון חיובי.

מוסבר שגם את הנטייה הטבעית הזו שבאדם צריכים לרתום לקדושה. ומשום שהמיוחד והחד פעמי שבי נמצא דוקא בנפש "הבהמית", על כן אין לחסלה! משימתנו היא לשכנע את הצד הבהמי שיסכים גם הוא לשרת את האמת, להפנות את כל הכוחות שבי לקדושה. וכדוגמת השקרן 'הפתולוגי' המתרצה לומר את האמת משום ש'האמת היא השקר הכי טוב' (זה פשוט יותר כדאי – אין יותר צורך להסתיר, לתרץ ולהתפתל, אפשר לצאת מהמחותרת...). כך עלי להסביר זאת לצד האנוכי שבי שמבין רק אינטרסים, לבאר לו בשפתו, 'שפת האינטרסים', שהאינטרס הכי גדול הוא "קרבת א-לוהים לי טוב". ללמדו כי עבודת המתקת המר והפיכת החושך לאור היא הכלי להשכנת ה"שכינה" בתוכי.

לשוב לעצמי

כל עניינה של היהדות הוא ענין התשובה – לשוב אל נקודת הא-לוהות שבי, היא נקודת האמת שבתוכי. "הבינוני", שלא כצדיק, איננו שונא את הרע, כי אם... דוקא נמשך אליו... ומבאר בעל התניא כי התורה אינה פונה לצדיקים אלא לאדם המצוי שיש בו חולשות, ושליחותו היא מלחמתו ביצר המנסה (אצל כל אחד ואחד לפי ערכו) למשוך אותו מטה. "הבינוני" הוא

בזמן הזה בעקבתא דמשיחא ממש, החובה על כל אחד מישראל לדרוש בטובת זולתו, בין זקן ובין צעיר, לעוררו לתשובה, למען שלא יצא חס ושלום מכלל ישראל שיזכו, בעזרת ה' יתברך לגאולה שלימה.

(על פי 'היום יום' י"ח סיון)

הסיפור השבועי

האמת משתלמת

והנה הדבר התרחש ועלילה כזו אכן התרגשה ובאה, כאמור, לא סתם על היהודים אלא על רבי שמואל עצמו. המושל זכר את הבטחתו ושלה חיילים לפזר את ההמון הנוצרי המשולהב ולהגן על היהודים. עם זה הורה לשוטריו לחקור את המאורע עד היסוד כדי לדעת סוף סוף אם אכן מדובר בעלילה בלבד.

הדברים התגבשו לכלל תביעה משפטית ורבי שמואל הושם במעצר עד למשפט. יהודי העיירה הזדרזו ושכרו לרבים אחד מטובי עורכי הדין. בפגישתם הציע הפרקליט לרב לכפור בכך שהסכין היה אי פעם שלו. רבי שמואל נתן בסנגורו מבט תמה וסירב בהחלטיות: "זאת לא אוכל לעשות. מעולם לא הוצאתי שקר מפי וגם הפעם לא אעשה כן. אם ישאלני השופט אם הסכין שלי, אשיב לו בחיוב". עורך הדין קלט מיד כי לקוח זה לא יתנהל על פי הוראותיו והתפטר מתפקידו.

באו ראשי הקהילה ופרנסיה לכלא וניסו לשכנע את רבם לשמוע לעצת הפרקליט – למענו ולמען משפחתו וכל בני הקהילה – ללא הועיל. הוא בשלו: "לא אשקר". יום המשפט. המוני נוצרים צבאו על בית המשפט, מייחלים להרשעת הרב היהודי, דבר שייתן את האות לפגיעה בכל בני קהילתו. עם פתיחת המשפט פנה השופט אל רבי שמואל ובאוחזו בסכין, שאלו: "האם אתה מודה שהסכין הזה שלך?". דממה מתוחה עמדה באולם. שאלה זו נחשבה לשאלת המפתח, שהתשובה עליה תכריע לכאן או לכאן. "כן!", השיב רבי שמואל בשלווה.

השופט עצמו נראה מופתע מהתשובה. "אני חוזר ושואל", פנה שוב אל רבי שמואל, "האם סכין זה שלך הוא? לבית המשפט אין עדות ברורה על כך והדבר נמסר רק בשמועה; האם אתה מאשר את השמועה או מכחיש אותה?".

זה היה בימים שנהגו שונאי ישראל להעליל על היהודים כי הם שוחטים ילדים נוצרים לצרכים דתיים. עלילות אלו אירעו בעיקר בהתקרב חג הפסח, אך המעלילים לא הקפידו הקפדה יתרה על לוח השנה, וגם אם בשאר עונות השנה נעלם ילד נוצרי או נמצא מת, מיד הייתה מופנית אצבע מאשימה כלפי היהודים.

כך אירע גם בעיירה שבה כיהן ברבנות הגאון רבי שמואל קאלין, בעל הספר 'מחצית השקל'. גופת ילד נוצרי נמצאה לא הרחק מהנהר, וסמוך לה סכין שכל הסימנים העידו כי באמצעותו בוצע הרצח.

לתושבי העיירה הנוצרים ולשכניהם מהיישובים הסמוכים לא היה ספק כלל שהיהודים הם שרצחו את הילד. הפעם הגדילו לעשות כאשר העלילה כוונה כלפי הרב, הלוא הוא רבי שמואל בכבודו ובעצמו.

למען האמת, ככל שהדברים יישמעו מצמררים ובלתי הגיוניים, היה לעלילה על מה להתבסס, כביכול. הסכין שנתגלה אכן עשה את דרכו, בדרך כלשהי, מביתו של רבי שמואל אל זירת הרצח. הרוחות נתלהטו וגויי הסביבה ביקשו לעשות שפטים ביהודי העיירה.

רבי שמואל היה דמות מוערכת על רבים, גם על שאינם יהודים. במיוחד יצא שמו לפניו כאיש ישר שכל דבריו אמת. עם מכיריו ומוקיריו נמנה גם מושל האזור, שלא אחת נוכח באישיותו המיוחדת.

פעם אחת, בעת שנפגשו השניים, עלה לשיחה ענין עלילות הדם. רבי שמואל הסביר אז למושל כי הדבר לא ייתכן משום שיהודים נזהרים אפילו מבליעת דם שיצא מחוץ לשיניהם. המושל נטה להאמין לו ואף הבטיח לו כי אם באחד הימים תתרגש עלילה כזו בתחום שליטתו – יגן על היהודים.

הרוצח", אמר. רחש השתרר בבית המשפט. "ומי לדעתך הרוצח?", שאל השופט בנימה ספקנית. "האיש הזה!", הכריז רבי שמואל והצביע על העד. באותו רגע נפל העד מתעלף.

השופט ביקש הסבר, והגאון סיפק זאת ברצון: "מכיר אני היטב את הסכינים בביתי ועל ידידות כולם אין חריץ, חוץ מהסכין הזה. העד טען כי לא ראה את סכין הרצח קודם לכן אך העיד כי הסכינים בביתי חרוצים. ומכיון ששיקר בנוגע לכל שאר הסכינים, אין אפוא ספק כי הוא עצמו הרוצח, וטעותו נבעה מתוך היכרותו את הסכין המסויים הזה".

הגאון רבי שמואל קאלין שוחרר לביתו בכבוד גדול ומאז גדל עוד יותר הכבוד שרחש לו המושל. "הנה כי כן", אמר לאחר מכן הגאון לבני קהילתו, "האמת משתלמת וסופה שתנצח את השקר".

"כפי שאמרתי, הסכין שלי, אף על פי שאין לי מושג כיצד הגיע למקום הרצח ומי ביצע את הרצח", אמר הרב. המשפט נמשך ואז עלה אל הדוכן אחד מעדי התביעה – נוצרי שעבד בעבר כמשרת בבית הגאון. אף על פי שהגאון כבר הודה במפורש שהסכין שלו, ביקש העד לחזק את ההאשמה ואמר כי אף שלא בחן את הסכין שבו בוצע הרצח, הוא מכיר את כל הסכינים בבית הרב ובכולם יש חריץ בקצה הידית. השופט התבונן בסכין מקרוב. "אכן, חריץ בקצה הידית", אמר ופני היהודים באולם חפו. "אני מבקש לחזור בי מדבריי", נשמע לפתע קולו של הגאון. הכול הופתעו מדבריו אלה והשופט אף נראה רוגז. "האם אתה מתכוון לתעתע בבית המשפט?!", נזף בגאון, "הרי אתה עצמך הודית בכך פעמיים!".

רבי שמואל לא התבלבל. "אינני חוזר בי מהודאתי בבעלותי על הסכין, אלא רק מאמירתי כי אין לי מושג מי

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת בהעלותך

קרבת פסח, במדבר ולדורות

שבועיים לאחר הקמת המשכן, במלאת שנה לצאת בני ישראל ממצרים, מצוה הקב"ה את העם על ידי משה להקריב שוב את קרבן הפסח - זכר ליציאת מצרים. עליהם לקיים את הפסח על כל הלכותיו, כולל אכילת מצות וביעור חמץ (למעשה, זו הפעם היחידה בארבעים שנות שהותם במדבר שבני ישראל מקיימים את מצות הפסח).

פסח שני - מועד נוסף להקרבת הפסח

מספר אנשים שהיו טמאים (טמאי מת, ובשל כך נבצר מהם להשתתף בהקרבת הפסח עם כלל ישראל) מתייצבים לפני משה ואהרן ובפיהם הטענה כי מופלים הם לרעה: "למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' במועדו בתוך בני ישראל".

משה מבקשם להמתין עד אשר ישמע את דבר ה' בעיניכם. ואכן ה' נעתר לתלונתם וקובע בעבורם "פסח שני", ביום הארבעה עשר בחודש אייר, כמועד נוסף להקרבת הפסח. מעתה (רק) מי שנבצרה ממנו ההקרבה בפסח הראשון (עקב טומאתו או בשל היותו באותה שעה מחוץ לאזור המקדש), ניתנת לו בזה הזדמנות שנייה להקריב קרבנו בפסח שני. דיני פסח שני כדיני הפסח הראשון אלא שאין צורך לבער בפסח שני את החמץ מן הבית. בהזדמנות זו מזהיר ה' כי המבטל (שלא מאונס) את מצות הקרבת הפסח במועדו דינו "כרת".

מסעות בני ישראל וחנייתם על פי הענן

למן השראת השכינה במשכן ביום הקמתו, עומד מעליו

הדלקת מנורת הזהב שבהיכל

ה' מצוה את משה לומר לאהרן כי מעתה עליו להדליק מדי יום את מנורת הזהב העומדת בהיכל המשכן. המנורה עשויה כולה זהב טהור, מקשה אחת (גוש זהב אחד ללא חלקים מולחמים). למנורה שבעה קנים, שישה מהם יוצאים באלכסון מגוף שדרת המנורה אל שני צידיה ובראשיהם הנרות. על אהרן להדליק את ששת הנרות הפונים אל עבר הנר האמצעי שבראש הקנה העולה (אנכית) מגוף שדרת המנורה. הקב"ה פונה אל אהרן בלשון "בהעלותך את הנרות", ללמדו כי עליו להמתין עד שידלק הפתיל כהלכה והשלהבת תהיה עולה מאליה.

קדושת הלויים כתחליף לקדושת הבכורים

הכשרת הלויים לעבודת המשכן כרוכה בהכנה ראויה: טיהורם על ידי הזאת מי חטאת, גילוח כל שיערם בתער, בגדיהם טעונים כיבוס ועליהם לטבול. קרבנם פר לעולה ומנחתו סולת בלולה בשמן, ופר נוסף לחטאת. הלויים מחליפים את בכורי ישראל בעבודת הקודש ועל כן על ישראל לסמוך ידיהם עליהם, ולבסוף יניפם אהרן (על דרך תנופת קרבנות ומנחות). לאחר מכן יסמכו הלויים את ידיהם על הפרים קודם הקרבתם, ואזי הקרבתם היא החותמת הכשרתם להיבדל מכלל ישראל להתקדש לעבודת המשכן (מגיל 25 עד גיל 50).

התורה מזכירה כי קדושת הלויים באה תחת קדושת בכורי ישראל (שהוקדשו לעבודת הקודש משעה שהצילם ה' במכת בכורות מצרים) ועבודתם תכפר על בני ישראל שנכשלו בעוון העגל.

התורה, חטא העגל וכפרתו, הקמת המשכן, קיום מצות הפסח במדבר ואף פסח שני. עתה בכ' באייר, בשנה השנייה לצאתם ממצרים, מתרחש בפעם הראשונה סימן היציאה למסע – התעלות הענן מעל המשכן. בני ישראל יוצאים מהר סיני למסע שמסתיים (גם הוא על פי מנוחת הענן האלוקי על המשכן) במדבר פארן.

התורה מתארת את סדר התנהלות המחנות במסע ובחניה על פי ציווי ה', וכן את מלאכת פירוק המשכן, נשיאתו והרכבתו מחדש על ידי משפחות גרשון, קהת, ומררי בני שבט לוי:

(1) סימני היציאה למסע – התרוממות הענן מעל המשכן ותקיעת החצוצרות.

(2) ראשונים יוצאים בני שבט יהודה והשבטים החונים איתם יששכר וזבולון – דגל מחנה יהודה.

(3) באותה עת נכנסים למשכן אהרן ובניו הכהנים, מכסים את כלי המשכן הקדושים ומכינים אותם למסע.

(4) בני משפחות גרשון ומררי הלויים, מפרקים את המשכן ומעמיסים אותו על העגלות. כל משפחה נושאת את חלקי המשכן המוטלים עליה (כמפורט בפרשות במדבר ונשא).

(5) דגל מחנה ראובן הכולל גם את השבטים שמעון וגד, יוצא בעקבות מחנה יהודה.

(6) בני משפחת קהת הלויים, הממונים על משא כלי הקודש (כשהם מכוסים), נוטלים את המזבח, המנורה, השולחן וארון העדות, מעמיסים אותם על כתפיהם ויוצאים למסע.

(7) עתה יוצא דגל מחנה אפרים הכולל גם את השבטים מנשה ובנימין.

(8) לבסוף, מאסף לכל המחנות, נוסע מחנה בני דן הכולל גם את השבטים אשר ונפתלי.

וכך הוא סדר חניית בני ישראל, גם הוא, כאמור, על פי

בקביעות עמוד הענן, ולעת ערב בוער הענן האלוקי ומאיר את סביבת מחנה ישראל. מעתה, כאשר יתעלה עמוד הענן מעל המשכן, אות הוא לבני ישראל כי הגיע העת לצאת למסע. לאחר התארגנות העם, יריעו החצוצרות ומשה יכריז: "קומה ה' ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך". אזי יתחיל הענן לשוט ובעקבותיו יצאו בסדר מסודר אל הדרך מחנה יהודה ואחריו יתר מחנות ישראל.

גם החנייה תיקבע על פי הענן, בעמידתו שוב יריעו החצוצרות ומשה יכריז: "שובה ה' רבבות אלפי ישראל".

במסעותיהם במדבר, פעמים יחנו ישראל חניות קצרות למשך יום או ימים ספורים, ופעמים תתארך חנייתם אף למשך שנים.

חצוצרות הכסף וסדרי תקיעתן

אודות החצוצרות האמורות, מספרת התורה: ה' מצוה את משה להכין שתי חצוצרות עשויות מקשת כסף אחת, בהן יתקעו כל אימת שיתעורר הצורך לאסוף את העם ואת הנשיאים או כדי לידע את העם קודם יציאה למסע או חנייה. כן יתקעו בחצוצרות בימי שמחת חג ומועד, בשעת הקרבת העולות והשלמים וביציאה למלחמה ומאבק – להזכירם לפני ה' להושיעם מכל אויביהם במדבר ובכבוש הארץ.

התוקעים בחצוצרות הם הכהנים, וכך הם סדרי תקיעתם:

תקיעה בשתי החצוצרות – סימן להקהלת כל ישראל.

תקיעה בחצוצרה אחת – קריאה לנשיאי העדה בלבד.

תקיעה ותרועה ותקיעה בשתי החצוצרות – סימן יציאה למסע.

מדבר סיני למדבר פארן

כזכור, בראש חודש סיון, כחודש וחצי לאחר צאתם ממצרים, מגיעים בני ישראל למדבר סיני. ומאז עברה כמעט שנה עמוסה באירועים: מעמד הר סיני וקבלת

סימן הענן: תחילה מקדימים ובאים בני גרשון ומררי,

שכזכור יצאו לפני בני קהת, ומקימים את המשכן.

אחריהם מגיעים בני קהת ומכניסים ללא שיהוי את הכלים (המכוסים) לתוך הקודש.

יתרו חותן משה

ערב הנסיעה מהר סיני, פונה משה אל חותנו (שהגיע נרעש אל ישראל המדברה, בשומעו אודות הניסים והנפלאות שעשה ה' עם בני ישראל), ומבקשו להצטרף אליהם בדרכם במדבר אל ארץ ישראל. יתרו משיב בשלילה ומודיעו כי הוא חוזר למדין. משה מפציר בו להצטרף אליהם ומבטיחו טובות, אך ללא הועיל.

סדר מופתי ושמירה אלוקית

התורה שבה אל סיפור המסע מהר סיני. אף שמדובר ב"דרך שלושת ימים", עושים אותה ישראל במהלך יום אחד. לפני העם נוסע ארון ברית ה' ובו שברי לוחות הברית הראשונים. בהקדימו את בני ישראל, 'מחפש' הארון אחר מקום מתאים לחניה, ומכינו ומכשירו לקראת בואם. גם הענן נוסע עימם, מגונן עליהם מכל עבר ומיישר את דרכם לפניהם.

כאמור, קודם נסיעת הארון ויציאתם למסע מכריז משה: "קומה ה' ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך", וקודם חניית הארון ובני ישראל מכריז הוא: "שובה ה' רבבות אלפי ישראל".

המתאוננים בתבערה

התורה מספרת אודות אנשים קצרי רוח מתוך העם הקובלים ומתלוננים על קשיי טורח הדרך, מטיחים הם האשמות שאין בהם ממש כנגד משה וה'. אספסוף זה משמיע דברי הקנטה על מנת להצדיק נטייתם לסור מעל דרך ה'. דבריהם מכעיסים את ה' ואש של מעלה בוערת ומכלה בהם. העם זועק אל משה בתחינה, ומשה, שאהבת ישראל בוערת בקרבו, מתפלל לה' והאש שוקעת. על שם

המאורע נקרא המקום 'תבערה'.

התאוה לבשר ואחריתה

ושוב מחפשים הערב-רב תירוצים ותואנות כדי להתלונן. אספסוף זה שהצטרף לבני ישראל ביציאת מצרים (הם ה'ערב רב' שנוטים תמיד להתאסף סביב 'החזק התורן', כל עוד משחקת לו השעה), אינם מסתפקים במן הפלאי, הוא ה'לחם מן השמים' היורד אל העם מדי יום לפרנסו, ומזכירים בערגה את הדגה, הקישואים, האבטיחים, החציר, הבצלים והשומים שהיו מנת חלקם במצרים.

- בשר הם רוצים (והרי בידי ישראל עדרי בהמות שניתן לשחוט מהם ולאכול, אלא שהאספסוף אינו מחפש אלא תואנה להתאונן ולהסית את שאר העם).

משה, השומע את בכי העם וחש את כעס ה', פונה אל ה' בטענה: "למה הרעות לעבדך... לשום את כל משא העם הזה עלי. האנוכי הריתי את כל העם הזה, אם אנוכי ילידתיהו...מאין לי בשר לתת לכל העם הזה...?! לא אוכל לבדי לשאת את כל העם הזה...!"

לנוכח מצוקת משה מצוהו ה' לאסוף שבעים מזקני העם לפני אוהל מועד לעיני כל ישראל. לשם אבוא, אומר הקב"ה, ואאציל מן הרוח אשר עליך על שבעים הזקנים. מעתה יהיו הם לצידך ויסייעו במשא טורח העם. ובאשר לתלונות העם, אומר ה' למשה, הכן את העם וקדשם. ממחר אאכילם במשך חודש בשר לרוב, עד אשר יהיה להם לזרא.

ביודעו כי כלתה הרעה אל החוטאים וכי ימותו בחטאם, מקשה משה כלפי שמים: מדוע יש להאכילם בשר אם ממילא נגזר דינם למיתה?! על כך מודיעו ה' כי החוטאים יבואו על ענשם, אך גם בקשתם תתמלא על מנת שייראה לעין כל כי לא קצרה יד ה' מלתת להם מבוקשם. משה אוסף את שבעים הזקנים לעיני כל ישראל כדבר

מאד מכל האדם אשר על פני האדמה!!!

ה' כועס על דברי מרים ותגובתו אינה מאחרת לבוא. משה, אהרן ומרים נקראים לצאת ולהתייצב לפני אוהל מועד. בבואם יורד מן השמיים עמוד ענן וחוצץ ומפריד בינם לבין משה. ה' נוזף במרים ובאהרן ומשמיע באוזניהם שבחים בלתי רגילים אודות גדולת אחיהם: "...בכל ביתי נאמן הוא", "פה אל פה אדבר עמו... ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה!?"

בכעסו מסלק ה' את עמוד הענן האלוקי מעל המשכן, והנה מגלה מרים כי לקתה בידה בצרעת - עונשו של החוטא בחטא לשון הרע.

נרעש פונה אהרן בתחינה אל משה ומבקשו כי יתפלל בעבור אחותם. משה נושא תפילה באמרו: "א-ל נא רפא נא לה". ה' נענה לתפילת משה באומרו: "ואביה ירוק ירק בפניה, הלא תכלם שבעת ימים?... תיסגר שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר תיאסף". כלומר, עונשה של הבת שהכעיסה את אביה להיות מבווישת ונכלמת משך שבעה ימים, ואם כן, מרים שהכעיסה את הקב"ה - עליה להיות בהסגר שבעת ימים.

העם ממתין ב'חצרות' עד תום ימי הסגר מרים. לאחר מכן יוצאים בני ישראל מן המקום להמשך מסעם במדבר פארן.

ה'. והנה, לפתע, נחה רוח הנבואה על שניים מהם, אלדד ומידד, והם מתנבאים בתוך המחנה. יהושע בן נון (משרתו הנאמן של משה) מקנא לרבו ומבקש להוקיעם כמורדים ולכולאם, אך משה מרגיעו ומשבחם על מעלתם שזכו לה ואף מוסיף ומייחל שכל בני ישראל יזכו לנבואה.

בינתיים, כהבטחת ה', מציף גל אדיר של עופות ממין שלו את המחנה. הללו מגיעים גלים גלים מכיוון הים, מרחפים בגובה חזה האנשים. בני ישראל נוטלים מהם כרצונם ללא מאמץ ואוכלים כמויות בשר לשובע.

אלא שעד מהירה מגיעה העת גם להיפרע מהם: "הבשר עודנו בין שיניהם, טרם יכרת, ואף ה' חרה בעם. ויך ה' בעם מכה קשה מאוד"... והנותרים מן המכה קוברים את אחיהם. על שם המאורע נקרא המקום 'קברות התאוה'.

בני ישראל ממשיכים במסעם וחונים במקום ושמם 'חצרות', אף הוא במדבר פארן.

חטא מרים ועונש הצרעת

מפאת קדושתו פורש משה מאשתו ציפורה. הדבר אינו מוצא חן בעיני מרים, והיא מדברת בו סרה בפני אחיהם אהרן. הרי גם אנחנו קדושים, אומרת היא לאהרן, ומדוע היה צריך משה לפרוש מאשתו?

משה שומע את הדברים ומקבלם בנחת רוח ובענווה. התורה משבחת אותו על כך במילים: "והאיש משה עניו

בקרו אותנו באתר

המחודש www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:

בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפשו

שמחה שחודרת לגוף

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

יש תכלית ומטרה בעצם השמחה של הגוף הגשמי, שכן בדרך זו חודרת שמחת החג גם לתוך מציאותו וגדריו של הגוף, ומכשירה אותו לקבל את הקדושה האלוקית

השמחה היא על ידי אכילת בשר הקרבן.

רוח וחומר

למעשה, יש כאן שתי תפיסות על ההתייחסות לשמחת הגוף הגשמי. לפי הרמב"ם, השמחה צריכה להיות שמחה רוחנית, שמחת הקרבן, אלא כדי שלא תהיה מניעה מצד

הגוף הגשמי, צריך לשמחו בדברים המשמחים אותו.

אולם לפי 'שולחן ערוך הרב' יש מטרה בעצם השמחה הגשמית של הגוף, ואין זה רק כדי שלא יפריע לשמחה הרוחנית של הנשמה; שמחת החג צריכה לחדור גם במושגיו ובגדריו של הגוף הגשמי. אלא שיש לקשר את השמחה עם אכילת בשר קודשים, כדי שתורגש באכילת

הבשר גם הקדושה האלוקית והשמחה בה'.

תכלית השלמות

הבדלי התפיסות נובעים מהמחלוקת המהותית בין הרמב"ם לרמב"ן בדבר שלמות הבריאה. לפי הרמב"ם, השלמות היא – נשמות בלי גופים, שאז יכולה הנפש

להגיע לשיא הרוחניות. אולם דעת הרמב"ן, וזו ההכרעה

בתורת החסידות, שתכלית השלימות היא – נשמות

בגופים, שבזה באה לידי ביטוי העובדה שהקדושה

העליונה חודרת לתוך מציאות העולם הזה הגשמי.

לכן יש תכלית ומטרה בעצם השמחה של הגוף הגשמי,

שכן בדרך זו חודרת שמחת החג גם לתוך מציאותו וגדריו

של הגוף, ומכשירה אותו לקבל את הקדושה האלוקית

שתבוא לשיאה ולשלמותה בגאולה האמיתית והשלימה.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת", על פי

ספר השיחות 'ליקוטי שיחות' כרך ל"ג)

"וביום שמחתכם" – אלו שבתות (במדבר י')

אנו יודעים שהחגים הם ימי שמחה, שבהם יש מצוה מיוחדת לשמחה. אולם בפרשתנו מכונה גם השבת "יום שמחתכם", וכך מפרשים חז"ל את הפסוק "וביום שמחתכם" – "אלו שבתות".

ההבדל הוא, שבחגים יש ציווי מיוחד לשמחה, ויש לשמחת החגים גדרים הלכתיים מוגדרים, דבר שאינו קיים בשבתות. השבת, מצד עצמה, היא יום של שמחה, אף בלא הציוויים המוגדרים והמיוחדים של שמחת החגים.

שתי גישות

בענין השמחה המיוחדת של החגים אנו מוצאים שתי גישות:

האחת, דעת הרמב"ם, שמצות השמחה היא בקרבן השלמים שמביאים בחג, ובכללה גם תוספת שמחה על ידי אכילת בשר ושתיית יין.

הדעה השנייה של בעל התניא מובאת בספרו 'שולחן

ערוך הרב' שהמצוה היא שהאדם יהיה "שמח וטוב לב,

הוא ובניו ואשתו ובני ביתו", אלא שבזמן בית המקדש

היו הגברים מקיימים זאת באכילת קרבן השלמים,

ועכשיו מקיימים זאת על ידי שתיית יין.

ההבדל בין שתי השיטות הוא בפירוש המילה

(ושמחת) **בחג**: לפי הרמב"ם, "בחג" הכוונה קרבן,

ומכאן שהשמחה צריכה להיות בהבאת הקרבן; ואילו לפי

'שולחן ערוך הרב' "חג" הכוונה לזמן החג – שצריך

לשמח במועד, אלא שהתורה קבעה שעיקר קיום

חסידות על הפרשה בהעלותך

המידה, גם לאחר נצחון המלחמה על האדם להתחנן להקב"ה שיצליחו להיזהר שלא תזוח עליו דעתו (היא השאננות ותחושת "כחי ועוצם ידי") אלא יישאר בביטול ובהכנעה.

(מעובד מתוך לקוטי שיחות כרך יג עמ' 28)

ביטול עצמי בכל מצב

וכי תבואו מלחמה... והרעתם בחצוצרות...
וביום שמחתכם... ותקעתם בחצוצרות (י, ט-י)

"וכי תבואו מלחמה... והרעותם בחצוצרות" - כשאדם יוצא למלחמת היצר, עליו להתחנן להקב"ה בלב נשבר ונדכה שירחם עליו ויצליחו במלחמתו.

"וביום שמחתכם... ותקעתם בחצוצרות" - באותה

שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

Tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קי"ז)
20:24	19:06	י-ם
20:27	19:22	ת"א
20:29	19:15	חיפה
20:25	19:23	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון